

От Ренета Георгиева

Със сърце и инат

От 11-годишна **МАРИЯ ЖЕКОВА** копнее за селска игулия и смело се впуска в преследването на мечтата си. Днес тя има своя хотел „Силивряк“ в смолянското село Върбово, където посреща гости, а изпраща приятели

**България като
неразорана нива:**

Мария Жекова вярва, че шансът човек да е новатор тук вместо в чужбина е много по-голям

М

Мария Жекова (31) е

от предприемачите, които вярват, че успешен бизнес се гради не само с цел печалба. Според нея нещата, които устояват на времето, са тези, в които има и вложена любов. Това в никакъв случай не означава, че тези бизнеси са неподатливи на предизвикателства, а по-скоро, че непредвидените ситуации, свързани с тях, се посрещат с желание за работа.

Собствения си бизнес, хотел „Силивряк“ в с. Върбово, малко родопско селце с четирима души постоянно население, Мария ръководи със здравословна доза инат. Още първите две седмици след отварянето през 2023 г. таванът на хотела пада след наводнение. За Мария това означава, че трябва да започне да гради отначало, а разходите за ремонт на стойност 30 хил. лв. ще покрива с работата си през цялата следваща година.

„Няма отказване – обичаш ли го, не се отказваш – казва тя. – Това не са неща, за които бизнесът те подготвя. Това са абсолютно непредвидени разходи, формално жорни ситуации, загубени резервации и тук вече играе любовта. Защото moneywise, не е wise.“

За Мария „Силивряк“ е една мечта, реализирала се с много труд и вяра в собствена идеология. Тя все още намира свои детски рисунки на къщи в планината със селски животни и градини със зеленчуци, които напомнят за първата ѝ голяма любов – природата.

В рамките на целия си професионален път Мария се опитва да помогне на хората да възвърнат връзката си с природата. Започва да работи като фотограф на 18-годишна възраст, завършва бакалавърска степен в Нов български универси-

тет със специалност „Фотография“, а през 2016 г. магистратурата ѝ я отвежда до норвежкото училище Bilder Nordic School of Photography.

Там тя се утвърждава като човек със страст към природата и кулинарната фотография, а два фотопроекта, по които работи, променят хода на живота ѝ занаят: Мария е разтърсена от вълнението на колегите си, когато чуват историята на каракачанските овце от с. Влахи и виждат модната ѝ фотосесия на българската народна носия. Още следващата година тя се прибира у дома и си купува къща в с. Върбово, община Смолян.

Днес, освен че се занимава с бизнеса си, победителката в седмия сезон на MasterChef се е превърнала в добре познато лице из българските кулинарни кръгове. Тя снима продукцията на bTV „Вкусът на България“, споделя философията си за храната в Инстаграм и участва в множество колаборации и събития.

Връзката на Мария с храната се формира, когато тя е още дете. Родена през първите години на демокрацията в България, тя израства с току-що навлезлите в страната вериги за бързо хранене. Тъй като тогава за устойчивост на храните не се говори, нездравословните навици компрометират здравето ѝ, отразяват се на самочувствието ѝ и формират една изстрадана връзка с храната. Това се променя едва когато тя решава да си възвърне контрола и започва да готви.

„Единственият начин да контролираш здравето си, що се касае до храненето, е като готвиш – казва Мария. – Само така знаеш точно какво си изял, как си го приготвил и какво е било то, преди да влезе в тялото ти. Как може да подценяваме най-много това, което правим най-често?“

Мария започва да споделя философията си за храната в Инстаграм през 2018 г., където днес има над 46 хил. последователи. Без да прилага някакъв подход към начина, по който развива канала си, и без да се съобразява с алгоритъма на платформата, чрез постовете си тя отваря наболялата тема за произхода, пътя и качествата на храната. Разказва историята за връзката си с нея и апелира към повече осведоменост

за продуктите и тяхното влияние върху човешкото здраве. Същевременно говори за нуждата потребителите да саморегуцират покупателната си мощ, за да подсилят природните ресурси за следващите поколения.

„Социалните мрежи са нещо много ценно според мен, ако човек ги използва за смислени неща – казва Мария. – Благодарение на тях аз съм намерила много професионални контакти, а съм избрала модел на общуване, в който няма комерсиалност.“

С времето тя изгражда себе си като бранд, уповавайки се единствено на своята истина и на вижданията си за света. Аудиторията ѝ расте, докато хората откриват себе си в думите ѝ, а обратната връзка, която получава, я кара да се замисли дали за устойчивост на храните в България се говори в по-широк мащаб. Решена да излезе от собствения си балон на едномислие, който е изградила в Инстаграм пространството, и да предизвика по-голяма част от обществото, Мария се записва в MasterChef. През май 2021 г. печели формата.

Освен на способностите си като готвач, победата Мария отдава на интелекта си. Максимата, която я води и в риалити-то, но и в живота, е, че интелигентността, силата на психиката и възможността да се адаптираш разграничават човек.

„Не мога да кажа, че някой от тези хора, които са били там в онзи момент, е бил по-малко талантлив готвач от мен – казва тя. – „Може би в определените моменти сме мислили по различен начин.“

Мария вярва, че тези качества са изключително важни и за един успешен бизнес. Предаването трансформира личното ѝ преживяване с храната в карьерен път – след като печели, през септември 2022 г. започва да снима „Вкусът на България“ – продукцията, която я отвежда до най-затънтените кътчета на страната в търсене на местна култура и автентични рецепти. Същата година тя започва работа и по „Силивряк“.

Израснала в семейство на предприемчиви хора, Мария от малка знае, че ще има собствен бизнес. За нея е въпрос на свобода – да разполага с времето си, с парите си, със себе си, както и въпрос на несравнимо удовлетворение, което намира в това да прави добро за собствените си хора и земя.

„България е една изключително благоприятна почва за развитие на млади хора – казва Мария. – Тук можеш да направиш чудеса, в нашия мащаб, разбира се. Просто трябва да си упорит, да си визионер може би малко и да обичаш страната.“

На сградата на хотела в с. Върбово (старо картофохранилище) тя попада случайно, но се влюбва в нея, купува я от собствениците ѝ за 20 хил. евро и започва да я реставрира. Обзавежда всяка стая сама с внимание, а всичко – от мазилката, през изолацията, до абажурите и завивките, купува от български производители, работещи единствено с естествени материали. Целта е, „когато дойде денят след утре, земята да може да си ги прибере обратно“.

„Силивряк“ отваря врати през 2023 г. Максималният капацитет е 12 души на вечер, а за втора поредна година сезонът е от май до октомври. Реставрацията излиза за 70 хил. евро, а професионалната кухня на хотела е на стойност 30 хил. евро.

За Мария кухнята е инвестиция в бъдещето, защото иска да може да готви сама, но и да има капацитета да се грижи за повече гости. Наскоро 80 души идват до хотела, за да отпразнуват сватба, макар че последните 3 км до Върбово са предизвикателни със своите остри завои и липса на асфалт. Кухнята успява да нахрани всички.

За момента единственият човек, който помага на Мария, е майка ѝ. Тя вярва, че с времето мястото само ще привлече своите хора, които са готови за живот на село, а тя ще им осигури работа.

„Аз подготвям стаите сама, грижа се за гостите си изцяло – пазарувам, приготвям, сервирам храната сама – казва Мария. – Тоест, това не е ресторант. Тези хора ми идват у дома, ставаме си близки и затова имаме много красиви чисто човешки взаимоотношения.“

Най-голямата трудност на Мария, свързана с бизнеса, е, че не разчита на доставчици, а пазарува напълно сама, защото не иска да подкрепя големите вериги. Това, че не притежава ресторант на свободна консумация, ѝ позволява „да обикаля България за три бучки сирене“.

Тя вярва, че потребителят държи в ръцете си човешки съдби единствено чрез решенията, които взема за храненето си, защото по този начин подкрепя дадена

идеология – тази на малкия бизнес или на корпорацията. Следователно, ако милиони хора започнат да променят хранителните си навици, може да се постигне промяна на глобално ниво. „В единия вариант, ако нахраниш едната структура за милиарди долари, на нея ѝ е все едно – казва Мария. – Но за другата структура това е въпрос как ще нахрани децата си. Затова за мен всеки продукт идва от конкретен човек.“

В бъдещето на хотела Мария вижда по-голяма градина, производство и консервиране на реколтата. Мечтае да изгради комплекс и да работи заедно с читалището по културни събития. Същевременно тя иска да подплати идеите си със знания, затова е планирала магистратура по агроекология и хранителен суверенитет в Италия, от която иска да черпи практики за устойчиво земеделие.

По пътя си Мария научава, че всичко е възможно, стига човек да има правилната подготовка и да се намира в правилното време. Отгадена на мисията си да облагороди Върбово, тя вижда, че селото се съживява – икономиката в района се поддържа, все повече и повече къщи се ремонтират,

Селото срещу града:

Убедена, че „живота си го правим ние, а не мястото, където живеем“, Мария постоянно пътува. Тя намира селото за място, което дава повече възможности за развитие, особено ако човек търси мир, здраве и спокойствие

а хора от цяла България идват при нея, опознават мястото през нейните очи и го обикват. По този начин местните започват да вярват в потенциала на собствените си имоти и ѝ казват: „Благодаря, че го правиш, защото чрез теб и ние повярвахме, че можем“.

Мария на свой ред е благодарна за обществото на село, за чието сформирание допринася, за малките производители и за всички хора, които са я подкрепили и са повярвали в „Силвряк“ от самото начало. Един такъв партньор за нея са Mastercard в партньорство с Pollenity, тъй като благодарение на кампанията с тях тя посреща клиенти вече две лета и може да преследва мечтите си и занаят.

„Силвряк никога не е бил място, което аз съм искала да расте истерично – казва тя. – Аз искам да расте органично, да расте измежду хора с единоумислие. Хора, които биха го оценили заради това, заради което аз го оценявам, защото това е един много личен проект.“

ФИНАЛНА МИСЪЛ

„ВСИЧКИ МЕЧТИ МОГАТ ДА СЕ СЪБЪДНАТ, АКО ИМАМЕ СМЕЛОСТТА ДА ГИ РЕАЛИЗИРАМЕ.“

– Уолт Дисни